

Hvězdárna v Rokycanech
Voldušská 721
Rokycany
337 11

Telefon: 371722622
e-mail: hvezdarna@hvr.cz
www stránky: <http://hvr.cz>

Program

ŘÍJEN 2010

Den krajů:

28. října 2010 bude široké veřejnosti v rámci Dne krajů také Hvězdárna v Rokycanech. Návštěvníci budou mít možnost na hvězdárně shlédnout připravené výstavy a seznámit se s prací Hvězdárny v Rokycanech. Za jasného počasí bude probíhat i pozorování noční oblohy (18 až 23 hod).

Začátek programu v 18 hodin na Hvězdárně v Rokycanech

Pozorovací čtvrtky:

pozorování pro veřejnost. Za jasného nebe sledování zajímavých objektů na večerní obloze (večer po západu Slunce planeta Jupiter; od poloviny měsíce dorůstající Měsíc). Při nepříznivém počasí možnost prohlídky výstavy fotografií či programu v sálu.

Začátek programu každý čtvrtek ve 19 hodin.

Pozorování sluneční fotosféry:

Za jasného počasí pozorování dalekohledem. Za nepříznivých povětrnostních podmínek prohlídka hvězdárny a seznámení se s její historií a současností.

Program možno uskutečnit Po až Čt v čase od 8 do 12 hod.

Programy pro školy:

Dle zvláštní nabídky. Je možno si zajistit termíny na první pololetí školní rok 2010/2011.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Zvláštní nabídka:

Pro skupiny (10 návštěvníků a více) lze po dohodě zorganizovat večerní pozorování či besedy na dohodnutá témata i v jiných termínech než je výše uvedená otvírací doba Hvězdárny v Rokycanech pro veřejnost.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Astronomický klub:

Druhý pracovní čtvrtek v měsíci (tedy **14. října 2010**) se uskuteční na **Hvězdárně v Rokycanech** podvečerní setkání zájemců o astronomii s tematikou aktuálních informací o obloze nadcházejícího období. Účastníci budou mít možnost zeptat se na otázky z astronomie, které je zajímají, případně se pochlubit svými pozorovatelskými úspěchy atp.

Začátek od 18:00 hod.

O víkendu **29. až 31. 10. 2010** se na hvězdárně bude konat tzv. **Pozorovací víkend** pro členy Západočeské pobočky ČAS a zájemce o astronomii.

Astronomický klub mladých astronomů:

Pravidelné schůzky ročníku 2010/2011 začínají **7. října 2010** na **Hvězdárně v Rokycanech** a po té budou pokračovat dle zvláštního rozpisu.

Začátek od 17:00 hod.

Vstupné: 15,- Kč

členové ČAS a skupiny Pegas zdarma

Kometa Hartley 2

Nepodařilo se vám pozorovat v závěru jara nízko nad severním obzorem kometu McNaught? Nemusíte zoufat. Podzim vám dá druhou šanci. Na naší obloze bude k vidění přibližně stejně jasná vlasatice, jako tomu bylo z jara, s oficiálním označením 103P/Hartley 2.

Kometa 103P/Hartley 2 je malá periodická kometa s oběžnou dobou přibližně 6,46 roku. V přísluní se dostává ke Slunci na vzdálenost 1,06 AU a velikost jádra byla odhadnuta na pouhých 1,6 km. V říjnu a listopadu 2010 nás čeká relativně těsné přiblížení komety se Zemí, které nám nabídne velice příznivé podmínky pro její sledování.

Jak se ukázalo ze zpětných propočtů dráhy komety, mělo její jádro poměrně pohnutou historii.

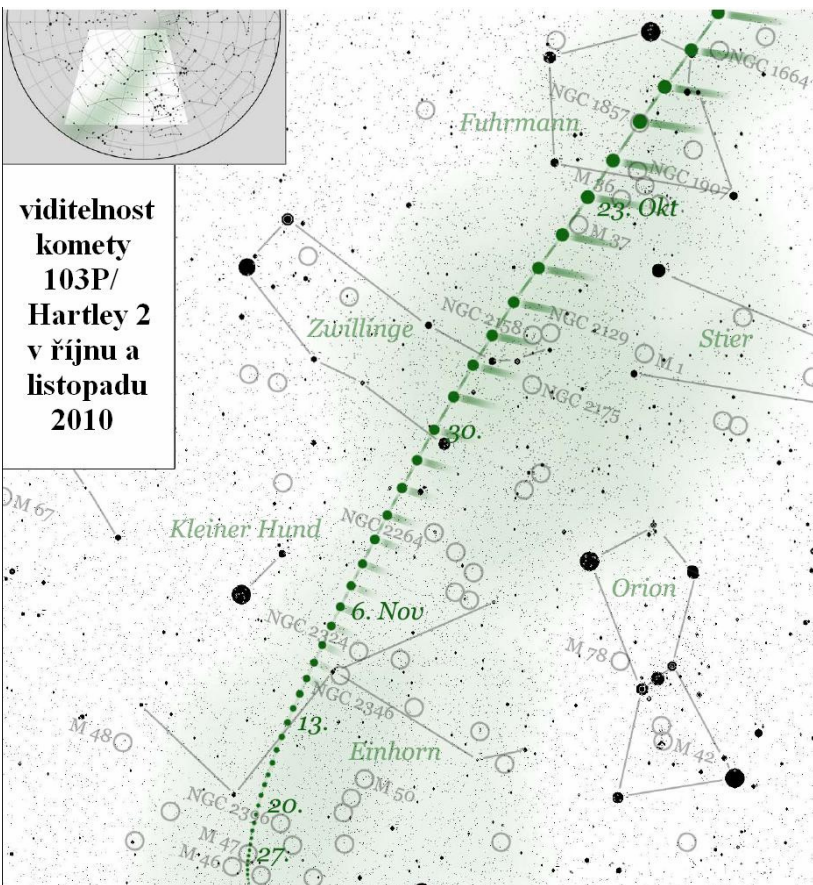
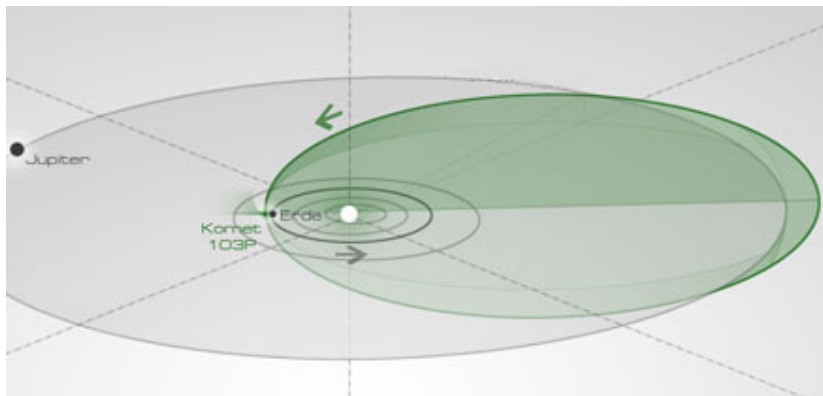
Původně se kometa až do roku 1947 pohybovala po dráze, jejíž přísluní bylo dvakrát tak daleko od Slunce než je tomu nyní. Na současnou trajektorii, která objekt zavedla podstatně blíže do vnitřní oblasti sluneční soustavy jí navedlo až několikrát opakované přiblížení k Jupiteru. K poslednímu a také nejdůležitějšímu došlo roku 1982. To prakticky také umožnilo její objev (roku 1986).

Kometa byla objevena již 15. března 1986 australským astronomem Malcolmem Hartleyem na observatoři Aidiny Spring jako extrémně slabý objekt o jasnosti mezi 17. až 18. mag. Návraty komety astronomové sledovali i v letech 1991 a pak na přelomu roků 1997/98. V obou případech její jasnost dosáhla v nejpříznivějším období návratu pouhé 8. mag s ohledem na geometrii těchto průletů. Poslední návrat objektu do vnitřní části sluneční soustavy se uskutečnil roku 2004. V tomto případě se však podařilo kometu spatřit dokonce až dlouho po průchodu přísluním, kdy již byla velice slabá.

K nadcházejícímu nejtěsnějšímu přiblížení komety Hartley 2 se Zemí dojde 28. října 2010. Letošní návrat bude

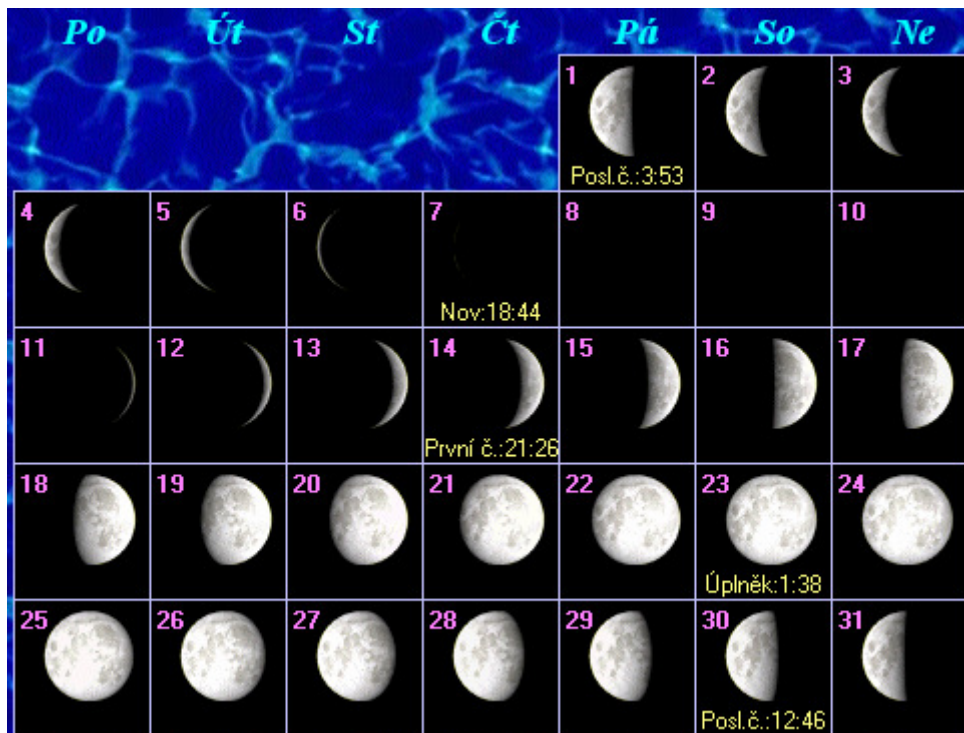
velice příznivý a pokud se splní neoptimističtější teoretické předpovědi průběhu jejího zjasňování, můžeme se těšit na objekt o jasnosti až 3,5 mag. To znamená, že bychom měli mít možnost kometu mimo město, na tmavé bezměsíčné noční obloze, bezpečně vidět i neozbrojenýma očima. Pro pozorovatele vybavené prakticky jakýmkoli třídrem by pak měla být velice snadným cílem.

Kometa se bude během podzimu pohybovat po téměř optimální dráze právě pro pozorovatele ze severní polokoule. Na začátku období její nejlepší pozorovatelnosti se bude promítat téměř do zenitu a i v čase nejtěsnějšího přiblížení k Zemi ji budeme mít vysoko nad obzorem po celou noc – bude cirkumpolární. Navíc se bude kometa pohybovat celý podzim v oblasti Mléčné dráhy, kde navštíví řadu zajímavých deep-sky objektů. Její dráha postupně protne souhvězdí Ještěrky, Andromedy, Cassiopeiu a přes Persea bude pokračovat na zimní nebe do souhvězdí Vozky, Blíženců, Jednorozce a Malého psa. Kudy přesně povede její dráha je zachyceno na následujícím obrázku.

**viditelnost
komety
103P/
Hartley 2
v říjnu a
listopadu
2010**

Mapa hvězdné oblohy
 15. října 2010
 ve 21:00
 SELČ

Fáze Měsíce
 v říjnu
 2010